

Mezei dolgok, Burány Nándor: *Munkásélet*, Mészáros Sándor: *A tanácsköztársaság*, Nagy Sándor: *Dombó*, Tadjianovic: *Kései arató*, Andrić: *A lőportorony*, Holti Mária: *Sodortatva*, Baranyi Károly *élete és művészete*, Varga Zoltán: *Periszkóp*, Debreczeni József: *Hideg krematórium*, Sok az *eszkímó, kevés a móka*, Dér Zoltán: *Örvénysodró*, Majtényi Mihály: *Betűtánc*, Tolnai Ottó: *Versek*, *Szenteleky Kornél*, Szeles Károly: *Olimpia*, Pató Imre: *A Híd repertórium*, Matošec: *A kumroveci gyermekévek*, Komáromi József Sándor: *Szomorú tarisznya*, Njogoš: *Hegyek koszorúja*, Gobby Fehér Gyula: *Szent bolond*, Várady Tibor: *Az egérszürke szoba titka*, Gerold László: *Színházi életünk I.*, Acs Károly: *Enek füstje, füst éneke*, *Pungált szobák*, Matijevics Lajos: *Tíz, tíz, tisztavíz*, Holti Mária: *Bordásfal*, Gion Nándor: *Latroknak is játszott*, Vankó Gergely: *Örvénygöker*, Szombathy Bálint: *Szerelmesek és más idegenek*, Veszteg Ferenc: *Réják*, Sinkovits Péter: *Drótsövény*, Kovács Nándor: *Fölköttünk az ég*, Sziveri János: *Szabad gyakorlatok*, Bálint Béla: *Nyomtalan*, Szűgyi Zoltán: *Hangosan és csendesen*, Sinkó Ervin: *Honfoglalás előtt*, Csáth Géza: *Ismeretlen házban I—II.*, Jung Károly: *Ami nincs* és Dudás Károly: *Szakadó*.

SZÍNRE LÉPŐ FIATALOK. Tizenegy évvel ezelőtt egy becei diák, egy magyartanár és a Todor Dukin Gimnázium SZENTELEKY IRODALMI ÖNKÉPZŐKÖRE ugartörésre vállalkozott. Az Ifjúsági Szövetség helyi választmányával összefogva akkor hirdett irodalmi és művészeti vetélkedőt magyar nyelvű középiskolásaink számára, amikor a változásokon és hullámvölgyeken áthaladó iskolarendszerünkben többnyire csak az oktatáson és az osztályozáson volt a hangsúly, a nevelést pedig ikis híján teljesen el-

hanyagolták. Azóta persze már az iskolában és az iskolán kívül is rájöttünk, hogy az oktató-nevelő folyamatosan az önálló gondolkodásra, véleményalkotásra és kimondásra való nevelés éppannyira szoros tartozéka, mint a sokoldalúan tájékozott és sokoldalúan képzett fiatalok útjának, érvényesülésének egyengetése.

Az 1967-ben először meghirdetett irodalmi — majd később művészeti — vetélkedővel erre éreztek rá a beceiek, s arra is, hogy a közösségi nevelésben, emberformálásban, a tehetségek felkutatásában, felkarolásában és szárnyra bocsátásában mily nagy szerepet lehet az iskola évszázadok óta magasodó falai ledöntésének, s a tanításhoz szorosan nem tartozó iskolán kívüli nevelői tevékenység megkedvelterésének, sokrétű megszerzésének.

Ma már valamennyien tudjuk, hogy hála ennek az elképzelésnek és magának az évről évre megismétlődő, hol kiterelbelyesedő, hol pedig valamelyest leszűkülő vetélkedőnek, olyan fiatalok tűntek fel Becsén, akik nemcsak hogy belekóstoltak a vers- és szövegmondásba, a színjátszásba, a riport-, novella-, vers-, kritika-, humoreszk-, film- és tévéforgatókönyv-írásba stb., hanem — az évek folyamán — ki ebben, ki abban, vitték is valamire. Főlölegesnek tartjuk most azoknak a fiatal íróknak, költőknek, kritikusoknak, rendezőknek és színészeknek, újságíróknak stb. felsorolni a nevét, akik Becsén, középiskolásainknak ezen a sokszor vitatott, de eredményei szerint soha el nem hanyagolható szellemi vetélkedőjén kapták meg azokat az indításokat, amelyek nélkül talán még a legnagyobb tehetségek is elkallódtak volna; így meg nagyon szépen, s mindannyiunk hasznára *érvényesültek*.

Az idei, április 22-én, 23-án és 24-én megtartott vetélkedő sorrendben már a tizenegyedik volt, s noha

jellege szerint nem lehetett olyan széles körű és tömeges, mint akkor, amikor még a képzőművészeti alkotómunkával, néprajzi gyűjtőmunkával, a zenével és a színjátszással foglalkozó fiatalok is részt vettek ezen a tavaszi seregszemlén — a döntően elhangzott vers- és szövegmondás színvonalával, valamint az írásban benyújtott és felolvasott pályaművek színvonalával *elégedettek lehetünk*. Különösképp a vers- és szövegmondás, a kritika és a humoreszk műfajában. Az Ady-, Csáth Géza-, József Attila-, Kosztolányi-, Móricz-, Walt Whitman- stb. szövegeket és a magyar népballadát, román kolindát mondó diákok közreműködésével nagyon szép előadást hallottunk. Olyat, amely már igazi műélvezetre is lehetőséget adott. Persze, ezek a 15—18 éves fiatalok még koránt sem nyújtották mindazt, amire képesek, de hogy tehetségük nyilvánvaló, s hogy sokat várhatunk tőlük, az nem kétséges. Hiszen a díjazott kritikák is annyira elmélyültek, sok szempontúak és következetesen végiggondoltak voltak, hogy azok mögül már nemcsak a széles körű tájékozottság és ismeretanyag sejtett fel, hanem az egyéni szenvedély és többlet is, amely minden ígéretes és vérbeli alkotót jellemez.

Ilyen értelemben a színre lépő fiataljaink elé tartott tükkör egészen kedvező képet mutatott.

Ezúttal is kitűnt, hogy fiataljainkkal nemcsak foglalkozni, hanem bennük megbízni is érdemes, mivel a becsei vetélkedőnek évről évre megismétlődő tanulsága az, hogy az új nemzedékek között mindig akadnak olyan diákok, akik friss szemmel látnak és friss hangon vallanak magukról, s áttételesen vagy direkt módon arról is, hogy az irodalom és a művészetek oktatásában, valamint a közösségi ember nevelésében meddig jutott és hol tart iskolaügyünk.

A vetélkedő fontos eredménye, hogy a magyar nyelvet környezetnyelvként tanuló diákok csoportosan jelentkeztek, az eddigi szórványos és félnék próbálkozások után. A topolyai, zentai, zombori és a szabadkai szerb nyelvű diákok zöme haladó fokon és szépen beszélt a magyar nyelvet, az általuk kiválasztott Pap Károly-, Ady Endre-, Zsigmond Ede- stb. szöveget úgy mondta el, illetve az egyik versenyző még a humoreszkjét is úgy írta meg, hogy azt akár egyik-másik magyar anyanyelvű diáktársa is megírtyelhetne volna.

Középiskolásaink becsei vetélkedőjére tehát sok mindenért szükség van, még akkor is, ha jellege — az érdekeltek bevonásával — évről évre változik, alakul.

Sz. I.

AZ ÚJVIDÉKI TELEVÍZIO SIKERE AZ ORSZÁGOS TÉVÉFESZTIVÁLON. Sikeresen szerepelt az Újvidéki Televízió az idei országos televíziófesztiválon: az ország nyolc stúdiójának portorozi szemléljén öt díjat és elismerő oklevelet kapott, az elismerések számát tekintve csak a belgrádi stúdió előzte meg őket. Több kategóriában éppen a legrangosabb díjak kerültek Újvidékre. Vicsek Károly az első jugoszláviai magyar tévéfilm — Gobby Fehér Gyula Fekete glóbusz című műve — rendezéséért elnyerte a művészeti műsorok rendezői nagydíját, míg Soltis Lajos e mű főszerepében nyújtott alakításáért dicséretben részesült. A Fekete glóbuszról a portorozi fesztivál kritikusai megállapították, hogy rendezője ügyesen tekintett el a forradalmárportrék nálunk kialakult sablonjától, s kellő intellektuális átéléssel tárta elénk az adai tanító-forradalmár portréját. A mű fő erénye ihletett képi fogalmazása, pátosznélkülisége s a fegyelmezett színészi játék,

amelyben elsősorban Soltis Lajos, Eva Ras és Pásúhy Máttyás remekelt.

A dokumentumműsorok kategóriájában Slavuj Hadžić operatőri, a gyermekműsorokéban pedig Miroslav Antić forgatókönyvírói díjat kapott. Dobri Janevszki szkopjei rendező volt

az újvidéki stúdió Elnézést, tudja-e? c. műsorának rendezője, s díját a kontakt műsorok versenyében a Szabadkán forgatott műsoráért kapta, míg Vojnovics Edit adásrendezői díja a híradók vetélkedőjén született.